

Вәхәт сәне ятсем ыйтаы

Проект Чәваш Республикаси Цифра аталанвән, информаци политикан тата массалла коммуникацион министрствин пулашвәпе пичетленет.
Авторәсем – Светлана Чикмякова тата Оксана Семенова

Кақхи пассажир...

КАЛАВ 6+

Юлашки вәхәтра сәмере тем улашанчә. Ир те ыра суннинчен пулсанмасть – тарәхиннинчен, үлкешешиннинчен. Аста суخالчә юрату? Паян та аләка шанлаттарса хупрам та әсе тухса утрәм арәмән «скандалә» хысқан.

Юрат, әс пур. Унта килти тамак синчен манма пулат. Иркине тухса каятан та тәтмә кака кәна тавранатан. Хавәтрах апат сима те, савәнса сывәрма вуртма...

«Мәншән вәл манпа хәр-хар? Хай тата мана хытә чулгә тет. Әпә такамшан мар, хамәришан, ачасемшән тәрәшәтәп вәт. Килте пәтмәлх пуллар, сынсеннен кая мар пурәнса тесе...»

«Водитель, сәкән та чарә-ха, тархасшән. Юратнә сыннәма «сюрприз» тавасшән, – манән тәксәм шу хәшәнен татрә умри тәкәр сине йәл кулса пәхакан хәр-пассажир. – Пәлетәр-и, вәл мана теләр әнчә кәтәт. Әпә вара шәллән йәпшәнса ырап та күсәнен хулпәл. «Палла», – тейәп, – кәмәллән кулса ячә пике.

Машинәна клиентка ыйтнә сәрте чартәм. Анча тапанса кайма вакмарәм-ха. Телейл сәвинисе сәнас килчә. Акә, хәрә чәрене вәссән каччә патнеллә йәпшәнчә. Сәпәх юраттава улталайман, чәнинпех савакан чунәсем пәр-пәрене аякран та туюсә. Сәвиний ситиччен чылай малтанах сәврәнчә каччә, чыла пычә, хәре ыгаласа илчә те сәврәнма пуларә...»

Эх, телейләкәрсем! Вәтар сәл каялла эпир те Таньәна сәкан пек хәрулләчә, сәвакчә. Пәр сәкунт та уснәр пурәнәимастәм. Вәссә каяк юратуччә, пәр-пәрин ытамәннен ниҳәсан та уйрәлаймасән туйәнәтчә. Халә мән? Киле туртамасть, каса юлса әсләтәп. Таләкәпех тенә пек рул умәнчә, ывәннине кофеле ирттерәтәп... Пурса уйрәлас шу хәш та яванәт. Тен, уйрәмшаран телейләрех пулпәр, пәр-пәрене төртленәнен пәрахапәр. Ачасем үссе саланнә әнтә, хамәришан та пурәма юрат.

– Станислав Петрович, теләр заказ пур. Илетәр-и? – пәлтәрчә телефонла диспетчер.

– Темле ывәнтам паян, киле пустәрәнтам...

– Тархасшән, ан хирәсләр. Пушә водитель урәх сук, – тархасларә Ольга Дмитриевна.

– Юрә, сирәншән кәна. Клиентән адресне калар, теләр 10 минутан ситәп. Ан кәттерчәр, уснәрән сәврәнпән та каялла кайп.

Сехәт синчә 22.30 кәтарат. Диспетчер каләнә адреспа кивеләсе тәйләнә пұрт патне ситрәм. Чүрәчәре сүтә куранәт, урамра вара

мана никам та кәтмәст. Машинәран тухрәм, унталла-кунталла сәврәнтам. Шәпәрт. Никам та сук. «Машинәна сәврәтәп та базәнә вәстәрәтәп... – шуларәм әпә. – Кақхине әнтә, мән чухлә кәтме пулат?» Анча совәс пәраха кайма памарә. Пүртә кәрсә пәхас терәм – сүтә пурчә.

Интереслә, аләкә те усақ. Пүлмәсем пуш-пуша, сәтел-пуканне витәкәсемпе хулпаса хунә. Кивәрех обәисем синчә тақсан сәкәнса тәнә картинәсемпе сәну-кәрчәкөн йәрә куранәт. Чи пысак пүлмә варинчә пукан синчә шәллүх сүлпә пәчәк кинемә ларәт. Хайлән пәхәк ки-и-ивә кәпеле, алчинчә – пәчәк сумка, юнашар вара – пысак чәматан.

– Ывәләм, тавах, хәвах кәнәшән. Хамән әпәр-тапәра машина патне сәтәрос ситерәймәстәп пул. Урасем пачах та итләмәсчә-сә, – пәшәлтәтрә вәл мана асәрхаса.

Мәнле намәс пулса кайрә. Пәраха каясшәнчә вәт әпә. Кәтәрәшән киентәсене мән тәрлә йтламарәм пул...

Ватә сынна хысалти ларкәч сине ларма пулашрәм.

– Аста сул тутатпәр?

– Ывәләм, манән вищә ыраәна ситәмелле. Театртан пусләпәр, – әшшән кулчә Варвара Дмитриевна чупатәп, такәнәтәп... – Варвара Дмитриевна шәлләнчә те шу хәшә кайрә. – Леша мана больницәна есрә, хушәлнә ура түрпәничән кашни кун килсе сүрерә, мандаринчесән йәтрә. Тәрсәсине, пәре курусәх килшәтәртермәр пәр-пәрне. «Ан кулан, туйчәнен түрленәт», – терә вәпәр юн чукне. Сәвән пек пулчә те. Теләр икә уйәшаран мәшәрәлантамәр... Айта, ывәләм, малалла каяр.

Теләр чарәнә хулары парк пулчә. Варвара Дмитриевна фонтан сывәнхәлпәх чарәнма ыйтрә. Халә вәл, сивә санталәкра шывәсене пәрхәтермест те, кинемә пекх тунсәхлән туйәнчә.

– Ку – Лешәнкәна иксәмәр юлашки хут тәл пулнә ыраң. Вәрачән каләсрәмәр юн чух, каләс

са тәрәнаймарәмәр. Вәхәчә ытла сахалчә. Вәл сывулулашса уйрәлчә... Фронта тухса кайрә. Кәтрәт... Ун сывәтәсемпе пурәнтам, чарәнмасәр вуларәм, пәхмасәр вәерентәм. Хам та кунне икшәр сыву шәрәсалама пуллараттам. Ытларәх та сывәртәтәп, анча вәй ситерәймәстәпчә, сәрпәх заводра әсләнә. Сәентерү синчән пәлсен кулсуле чарәймәсәр сәвәнтамәр. Хысқан сыву килчә... Анча сәвнә сыннәмран мар... «Сирән мәшәр хыпарсәр сухалнә» сәмахәсемпе чәрене сураканнинне. Ақ, сул хысқан сул иртрә әнтә, әпә вара саплипәх кәтрәм, манән Лешәнкә чәррине, киле алләк уса кәрсәса шәнтам. Урәх сәме сәврәс шу хәш та пулман. Ача-пача та сук.

Варвара Дмитриевна пәр сәма хушаймасәр итләрәм. Күс мар, чун-чәре кулсулсәр макарчә. Сәкан пек юрату та пулат вәт сәрсинчә. Ватә сын пәлтәрчә юлашки адреса илтәсен пулше те йвәвәр пулчә. Вәл – вәттисен сурчә.

– Ну, ситрәмәр, ывәләм. Тавах сана, Станислав, итләншән. Чунә ма усрәм сана. Пурәнәра ирттернә пәр кунашан та үкнәмәстәп. Әпә юлашки кунәне хамашкап пәччән ватәсемпе ирттерме тивнишә сәвәнәтәп кәна. Иркине тухас термәр кунта килме. Кақ пулласа кәтрәм. Халә, ақ, иксәмәр хула тәрәх ләкән ярәнтәмәр, Лешәнкәна аса илтәмәр... Пәр ялапа кәна пәшәрхантарәт: мәншән пәнжи сәмрәксем урәлчәрәк, пәр-пәрне хәлкамасчә? Мән чухлә сәме арканәт. Лешә чәрә пулнә-тәк, пәр кун та пәр-пәринчән уйрәлмәттәмәр... Вәрсә тухман-тәк...

Хәш сывларә те Варвара Дмитриевна укә тәсса пәчә. Каялла кәсине чиркәм хут укәсене. Темле сәнсен те илеймерәм. Аләк патне ситиччән сумки чәматәнәсене йәтса пулашрәм. Сәкан хысқан түрех чечәк лавки енне сул тырәм...

Сурсәр те тақсанәх иртсе кайнә әнтә, анча мәшәрәм мана кәтсе илтәсәр сывәрма вуртман иккен. Шәнкәрәв кнопкинә пуссанах аләка уса ячә. Мана хай юратакан шура чечәксән сыхинә курсан ытәласа илчә, пусләне хулпуси сине әшшән тәршәнчә. Сақ самант аяк-аякка, сәмрәкәх вәхәтне тәвәрчә пире. Мәшәрәм вара әпә чәрчән, иләмлә, хүтләксәр... Ана ниҳәсан та никам та күрәнтәрме памәп, әна телейлә тәвәсисшән кашни кун тәрәшәп. Тавах манән кақхи пассажиркәна – вәл пурнәсәра чи хәлине әнланма пуларә, телеймә тәвәрчә.

Станислав ЗОЛОТОВ

Манәшнә анне

КАЛАВ 12+

Анна Петровна чүрече каррине усрә те урама тинкерчә. Лапка-лапка юр сәватә. Енер сәс тәксәм те пылчәкәл урам паян капәр шура тәспе иләртет. Шу хәшәна путнә хәрарәм чылайччән кантәк умәнчә тәчә. Урасем ывәннинне туйсан сәс кәштәртатса диван сине кайса ларчә. Малтан ача-пача сәсисипе, әстәшәсем, тус-тәванәсем килсе сүренипе тулса тәнә пүртре шәп. Юлашки икә сул хушинччә сәйра-хутра хәрсәсем килсе кақсәс. Күршәре пурәнәкан Оля мөдсестра сәс әрнере икә хут кәрсе тухат. Ватләх сывәрәнә тәлелле сапла пәччән кун пулманалла пулатә тесе ниҳәсан та шулманан ситмәле сывхаракан хәрарәм. Айәпә вара хайләнччә-тәр.

Анна Петровна нумай ачаллә сәмере суралса үсрә. Ашшәне ас тумастә, вәл сәмрәкәх инкәе пула пурнәсран уйрәлнә. Киләнчә асли пулнәрән амәшәне май килчә таран пулашнә, кәсәннисене пәхнә, йвәвәр әсрән хәраман. Шул пәтерсән хулары техникумра әс пурә. Кунта сәмрәк хәр пулас мәшәрәпәне, Василийе, паллашрә. Турә сывниех пулчә вәл Анна Петровнашан. Ырә кәмәллә, әсчән, йәрәс пүллә каччә нумай хәр чәрине сунтарчә. Анча вәл шәпәрт та сәпәйлә Аняна суйларә. Пәртлешәсе сәме сәврәсан пәрин хысқан телри икә хәр суралчәс. Улашки маттур та пултаруллә пулчә. Вәл тәрәшәние кәске вәхәтрах пәчәк йвәвәс суртран пысак кирчәк пүртә кулчә сәмрәк сәме. Хай ысәллә тугәллә, кивә кәпә-йәм тәхәнә үснәскер хәрсәнен яланәх чи лайә хәнине, тутлине, хитрине илсе пама тәрәшрә. «Эпир курине ачауән ан курчәрәк, вәсем ытлә-ситлә пуларә та телейлә үсчәр», – тетчә Анна Петровна улашки кәмәлләсәрине курсан. Лешә пусне сулкаласа: «Хәвна валли нимән те туймансән, Нинәпа Светәна вара яланәх сәнә тум илсе паратән. Ытлашки аташаратән мар-и вәссән?» – тенең хәлхана та чикмәтчә. Хәрәсем, чәнахта, амәшән ыра кәмәлне кура, тем те пәр ыйтәтчәс, «юлашки модәпа» тәхәнәсә сүртчәс. Тус-тантәшәсөм вәссене яланәх әмсанәтчәс.

Шул пәтерсән хәрәсем университетә түлвәсәр уйрама вәренме кәрәймәрәс. Аслә пәлү илме иккәшәшән чылай укә тәкакланчә. Юрат, мәшәрә сәк вәхәтра завод директорән сумәнчә тәрәшрә. Вәренүшән түлеме, ачәссене хуларә хвәттер тара тытса пурәнтарма та май түпрәс. Аслә хәрә 5-мәш курсора каччә кайрә. Ана та, теләр 4 султан кәсән хәрне те чаплә туй кәрттертеме пулашрәс ашшәне амәшә. «Тинех ачәссене пурнәс сулҗә сине кәлартәмәр, халә хамәр валли пурәнма пусләпәр», – тесе сәвәннәччә Анна Петровна. Шәннә кайкә йвәвара пулмәрә. Асли – Нина – пәртлешәсенех умлә-хәслә 3 ача суратрә. Декретран декрета кулчәс. Улашки пысак сәмәнен тәрәнтарәс тесе ашаланмарә. Пәр әсрә те нумай тытәнса тәмәрә вәл. Тәрлә сәлтав тупрә; әс укә сахал түләсчә, пусләх килшәсмәст, әсә йвәвәр... Хәличчән янтә пурнәсә хәнәхнә Нина час-часәх ашшәне амәшәнччән укә-тенкә ыйтрә. Ним тум та сук, юратнә хәрәпә мәнүк

әссене пулашмаллақ.

Инкәк тени кура куранса килмәст сәв. Пәр шулманан сәртән Анна Петровна мәшәрә яланәхәх сүт тәнчәрен уйрәлас кайрә. Малтан сывләхне үлкәлемән арсүн лавккаран киле кәшт кәна ситәймән, урам варринчәх кайса үкнә. «Инфаркт», – терәс каяраха пухтарәсем. Хәрушә теләк пек туйәнчәс сәк кунсем хәрарәмшән. Яланәх ачәссәмшән сунса тәрәшнә вәл. Мәшәрне вара пурәннә чүнне тивәсипе хәлкама пәләнмәрә пулат. Акә халә каялла сәврәна пәхсәссән, пурнәсччә чи сывәх та юратнә сынни Василий пулнә иккен. Хәрәсем вара... Юлашки вәхәтра килсе кайма мар, шәнкәрәвалам та манәсчә. Халә вәссене Анна Петровна пәр пенсия пулашаймасть. Тәрсәсипе каласан, хәйне те ситмәст укәси. Улашкине пытарнә хысқан сывләкә сәмәях хәвшәрә те, аптәкәна сүрсәх нумай тәкаклантә.

Пәрә сапла пулнәчәра хәлә эмел сывра пачәс. «Кунта султәра пулмасан, хуларә илме пултарәтәр», – терәс. Килне ситәнчә хәрәсем патне шәнкәрәваларә Анна Петровна. «Анне, пәр пус та сук, кәсәх ачәссене хәлпәхи тум илсе памалла», – пулчә хурав аслә хәрчәнчә. «Чәнахта, Нинән вищә ача, пәри институтра вәерент, кәкәннисем те кәсәх шул пәртерәс. Тәкакәсем чылай. Тунә кәмран ыйталли. Светәна каләсә. Вәсэн пулманалла. Кәрәвән хәйән автөмастерскәй. Вищә пүлмәллә пысак хвәттерте вищәнен пурәнәсчә. Пәр йвәл сәс кәсән хәрән, темшән урәх суратса төмерә. Әпә ахаль мар, сивәнле ыйтәтәпчә, кәшт пухсан тәвәрса парәп», – хайәнпә каләсә үтрә хәрәрам пүртрә.

Вищәмәш хут шәнкәрәваласан сәс хәрәсен сәссине илтрә вәл. «Әпә хәл әсләмәстәп вәт-ха. Пәтәм укә улашқара. Унан ыйтма аван мар. Тен, йүнәрех эмел те пулашә», – нумай каләсә тәмасәр телефона шарт сүнтәрсе лартрә Светлана. Пусә шавласа, кулчә хуларә килчә Анна Петровна. Уксәс мар тесе пукан сине тәшәрләс әнчә вәл. Хай мән тери пысак йәнәш тунине әнланса илнине чүнә пәр чарәнни йәчә. Пурнәсчә ачәссене хәлалларә, вәссәмчә чи лайә хәнине туйнама тәрәшрә вәл, анча чи кирлине – терәс воспитани – парәймәрә куранәт. Ашшә-амәшәне хисәлпене, вәсэн пулашәвнә хәлкама вәрентәймәрә хәрәссене.

Сәк вәхәтра пүрте күрши кәрсә тәчә. Апранә хәрәрама сүйәнчәх медицина пулашәвә күчә. «Тавәх, Оля, Турри сәна яланәх ман патә вәхәтра сәврәса ситерәт. Миҗемәш хут вилмәрен сәлса хәвааран мана. Ниҳәсан та парәмран тухас сук», – куссә уссан пәшәлтәтәрә Анна Петровна. «Тем ан каләсәр-ха, хама ләйхә мар, пулнәчәра сәменәпә әсләтән те час-часәх кәрәймәстәп. Сирән ытлашши пәлханма, куләнә юрамасть, хәвәра упрамалла», – әшшән каләсәр мөдсестра.

Теләр вищә кунтан нотариус патне ситрә Анна Петровна. Пысак хәлтлә суртне Ольәнә парнеләс тесе шуларә вәл. Пурнәсччән чылай йәнәшрә, хәличчән терәс ула тәвәсса иккәләнмәрә хәрәрам.

Марина СЕМЕНОВА

Вахят сөнө ятсем Ыйтать

Проект Чăваш Республикаһи Цифра аталанăвĕн, информаци политикаһи тата массаллă коммуникацисен министрствани пулашăвĕне пичетленет.

Хай сүлөпе сүрекен телей...

КАЛАВ

12+

Ольһа пөчкөнөн кил-суртран сүл-сап калармалла мар тесе вөрентнө. Ашшөпе амашө кил хушинче те сурма саспа кәна каласнә. Күршисем вара пачах урәхлаччө. Пөтөм ял илтмөлле сүхәрашатчөс. «Сөлен эс, юрәсар этем! – янратчөс пөр вөсөмөсөр үпкөлөшү сәмахөсем. – Юти патне чупатән, намәссәр!» Ял-йыш вара почтара та, лавкара та күршөсен пурнәсчө сүтос яватчө. Чылайашө арәмне хөрхөнетчө, упәшкине вәрәсатчө.

Оля ача чухне сапла төв түрө: сөнсенө каласма сәлтав туса парас сук. Упәшка ө арәмө ыра сөнсем пулсан та вөсем пири сәвах темөн те пөр сүпөлтөтөкөнсем тупәнма пултарниче те әнкарать-ха вәл. Ольһа ашшөпе амашө тивөслө воспитани панә. Пөчкөнөн кашни сәмахне аша хывнә. Библиотекәна тәтәшах сул такәрлатрө. Туссем сука пөрөхчө. Вацца пурччө-ха. Анчах вәл та пулин тәрахлапчө. «Санән икө кусу хупхура, икө хура шәрәса пек. Анчах эсө Нарспи мар», – төнөччө ун пири тантәшө Вацца. Сапла, Оля сән-сәпачөпө Нарспирен аякра тарать. Ун сине ашә куспа пәхакансем те пулман тесен те юратө. Клуба ташә касне те, кинона та никам та чөмөн.

Тәванөсем әна Толя комбайнерпа лалаштарчөс. Оля ун чухне мәнәкәшө патне кайнәччө. Сасартәк кил умөнчөх пөр транспорт чарәнчө. Шәләх сәк Тольәччө ун чухне. Техника сөмөрбөлнө те – каччә нимөн тума аптәрәрө. Ситменниче, сүмәрө те чашлаттарса сума тәтәнчө. Мәнәкәшө киле илсе көртрө каччәна. Ольһа юнашар вьрнас-тарчө. Самрәксем иккөшө те ик өннелле тарма хатөрчө. Көсөх хөрөн ашшөпе амашө те ситрөс. Оля вөсем сине тарәхса пәхрө. Каччәна тутлә симөсөпө хәналарөс, кәпәклә сәрине те яраса өстөрчөс.

Ирхине вәрансан Толя хайөпне пөр пүлөмрө Ольһа асархарө. Хөрөн ашшөпе амашө кунтах, туй пири сәмах тапратрөс. «Пөтрөм!» – терө Толя хайөн ашөччө, анчах та хирөсөмерө. Ара, пулас мәшәрөн ашшөпе амашө те, тәванөсем те ятлә-сүмлә сөнсем, чухәнсем мар. Оля хәсан та пулин пөрпөрөх качча каймалла тесе сүхәшларө, сәвәнна та Тольәна килөштермесен те аслисене хирөс сәмах чөмөмрө.

Ольһан ашшө-амашө пулашниче чаплә тух көрөлтөртчөс самрәксем. Анчах та Толя сөмө сәвәрнә хысән пачах өслөме пәрахрө. Кахал кушак аси пек диван сөнчен анма пөмрөс. Самрәк арәм тарәхрө пулин те күршө-арша илтмөллө янәрамәрө. Килти сүл-сапа урама илсе тухмарө. Сапла 5 сүл пөрлө пурәнчөс. Ольһан наян упәшкине курас килми пулчө. Сәк тапхәрта хөрарәмән келетки те, сән-сәпачө те илемленчө. Арсынсем те утнә чухне самрәк арәм сине сәвәрсах пәхма пуларөс.

Оля ялти клуб сөмөнчи аләстисен кружокне упәшкине юлас мар тесөх тәтәшах

сүрөрө. Кунта өслөнө хушәра ытларох этемлөхөн вәйлә сурри пири каласатчөс. Кашни хөрарәм төнө пекөх хайөн мәшәрне тиркөрө, «ухмах», «кахал-наян» тесе сирөплетрө. Оля кәна нимөн те шарламәрө. Пөрре тулли сүмкәпа клуба ситрө. Хөрарәм сөтел сине төрлө апат-сөмөсө кәларса хучө. Мәшәрө унән чән-чән кулинар әсти пулнине паләртрө.

– Ух, Улькка! – төлөнчө вәтәр пиллөкрен иртнө Анфиса, шурә урхмахлә приң сөнчен паянхи кун та өмөтлөнөсө пурәнәканскөр. – Пөлмен те Толя сәкән пек маттуррине.

– Улькка, эсө сүятән! Ялта ун пири пачах та урәхла каласәсчө-сөке, – терө Мән урамра пурәнәкан Варвара.

– Сан упәшка пири тата ылтән аләплә төсчө. Әна ырлаччө. Анчах та эсө темшөн-сөке кәвах куспа сүрөтөн, – вәлтса каларө Оля.

Варвара хөрөлсө кайрө. «Витере әнсәртран үкрөм те», – әнлантарма тәрәшрө хөрарәм. Хәвәрт кәна клубран тухса шәвәнчө. Тәтәнчөс хөрарәмсөм Варварән пурнәсчө сүтос явма. Әна хөрхөсө те илчөс, айәллама та пәхрөс. Хөрарәм сине алә сөккөкөн арсынпа пөрлө пурәннәшән сивлөрөс.

Оля кружокка килмөсөрен кашнинчөх тутлә симөсөм илсе килчө. Упәшкине пөрмаях мухтарө. Анфиса әмсанчө Ольһа. Мөн тери телейлө хөрарәм тесе сүхәшларө. Сасартәк Анфиса аләстисен кружокне урәх сүрөместөп тесе өвитлөрө. Төлөнмөллө те, Толя та сасартәк килтен тухса сүрөме пусларө. Час-часох Анфисәна Тольәпа пөрлө курма тәтәнчөс. Куншән Оля хөпөртөрө сөс.

Пөрре вәл киле тәвәрчө те сөтел сине ыртәкан хут листине асархарө. «Сыв пул, элө чун савни патне тухса кайрәм. Мана ан көт».

Ольһан чүнөнчө ләштах пулчө. Ара, вәл Тольәна юратса качча тухман-сөке. Ашшө-амашө, мәнәкәшө әскөртниче вәтә хөрө юласран шиклөнөсө кәна сөмө сәвәрма килөшнө.

Мәшәрө тухса кайнәшән хөпөртөсө Оля сәвәнәслә кевө-сөмө ячө. Халө унән чүнөнчө ыра-ыра. Әслөме уркенөкөн, хайне хисөпөлемөн-юратман упәшкин шәрши те ан юлтәр тесе кил-суртра тасатма пикөнчө. Көсөх мәшәр официаллә майпах уйрәлчө. Төлөнмөллө пек те, анчах иккөшө те телейлө. Ольһа Толя пөр сөмө сәвәрса йәнәш тунине әнланчөс. Анфиса сәвәннипа Тольәна пит сәмартинчен хыттән чуптуса илчө.

Ольһан та Турә сырни хайөн аләк умне ситрө. Әсчө те маттур күрши ял каччипө, Владислава, сөмө сәвәрчө. Төпөр сүлталәкран йыш үсрө, ывәл суралчө. Анфиса та Оля хысәнәх сәмәлланчө, мәшәрне хөр парнелөрө.

Кашни сөннән телейлө хай сүлөпе сүрет, төсчө. Пөр-пөрне савакан, әнланакан-юратакан мәшәрсөм пуринчен әнәсләрах кура-насчө. Ачапна сурални вара пурнәса калама сук пьсәк сәвәнәс көртөт. Оля та туллән сывәрәкан мәшәрөпө пөчкөк ывәлө сине ашшән пәхса Турра тав түрө.

Маргарита СОЛНЦЕВА

Төлөнтөрмөш-каччә

Вәхят сиплет... Вәл сөр сөнчи пөр арсын кәна мар... Халәх әсләләхө Катәна нимле те пулашмарө. Икө эрне вәл килтен тухмасәр хайөн телейсөр юратәвөшөн йөчө. Юрать, сөсиси хысән каникул пусланчө – хөрөн «иккөкөн» никам та курмарө.

– Ну, ситет, – терө пөррехинчө хвәттерте пөрлө пурәнәкан Наташа. – Сан сәв тәмсая манмалла!

Катя кулас килменрен кулнә пек түрө. Ун пусөнчө пөр Кирилл кәна – урәххипө паллашасси пири мөнге шутламалла-ха халь?

– Ситет капкәна лекме. Халө эс сунарсә пулатән, – терө вәл хайөн планне пөлтөрсө. – Паллашатән та пусне сәвәрса яратән, кайран пәрахатән...

Катя кун пек хутшәнусем ун валли мар пулнине өнөнтөрөшөн пулсан та Наташа ләпланмарө. Тем пек хирөслөсен те паллашу сайтөнчө юлтәшөн страницине үсрө.

Катя сайтри арсынсөне суйләса пәхрө. Килөшөкөн кураңмарө. Пурне те Кирилпа танлаштарчө вәл.

– Сан унпа венчөте тәмалла мар вөт! Ак, мөнрен япәх? Санпа пөр сүлхисемөх. Аптәрамасть... – каласнә вәхәтрах Катя ячөпө төл пуласси пири сүру шәрәсарө Наташа.

Сүсөкөмөс, сөнсөкөр. Ячө те төлөнмөл-

ле – «Чудо» төнө хайне.

Чудәрән хуравө түрөх килчө. Вәл та кафере төл пулма хирөс мар.

Каччән чән ячө Артем иккен. Катәна түрөх килөшмөрө вәл. «Әх, мөншөн Наташа туртипө кайрәм-ши?» – каферен тухса тарас сүхәшпа ларчө хөр. «Анчах Кирилшән тәвәрмалла», – хирөслөрө төпөр шухәш.

Артем унран та хытәрах вәтанчө. Пөр-ик сьпкәм коктөйлө өснө хысән кәна чөлхисөм үсәлчөс вөсен, кәшт хәюлләнчөс. Каласу та сьпәнчө. Мөн чухлө пөрлөхи тема иккен вөсен!

Урама тухсан Катя хәраса үкрө: ыран Наташәна мөн каләп? Төлпулу төллөвө кун пек марччө-сөкө! Вәл вара Артемпа чи сывәх сөн пек парк тәрәх утат! Көсөх шусәм та килет, анчах каччәрән ниөплө те уйрәлас килмөст. Сөр сүл пөр-пөрне палланә пек... Ялан пөрлө пулнә пек...

– Ну, мөнле? – канәс памарө хвәттерте ситсен Наташа.

– Ох, Наташа... Эс өнөмөн. Вәл – чәннипөх Чудо! Төлөнмөллө сөн!... – терө Катя пылак ыйха пулнә май. Хай вара төпөр төлпулу сөнчөн өмөтлөнчө. Артем паян әна кинона чөчнө...

Дарья МИХАЙЛОВА